

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลสนามเพื่อนำมาวิเคราะห์หารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้คือ

1. การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่มีอยู่ในประเทศไทย
2. การวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและเปรียบเทียบการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของแต่ละนิคม
3. การเสนอรูปแบบการจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่เหมาะสม

1. การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่มีอยู่ในประเทศไทย

การสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลมีทั้งการสำรวจจากเอกสารและการสำรวจจากภาคสนาม โดยทำการสำรวจนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่เปิดดำเนินการแล้ว ประกอบด้วยการสำรวจเอกสารที่โครงการชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลอ่าวคุ้งกระเบน ซึ่งตั้งอยู่ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และการสำรวจข้อมูลภาคสนามที่นิคมสหกรณ์กาญจนดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และที่โครงการชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลบ้านหน้าโกฏี อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดูแลโดยกรมประมง

ข้อมูลที่ทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการจัดระบบชลประทานน้ำเค็ม การเลี้ยงกุ้งภายในนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และการบริหารจัดการนิคม

เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล โดยข้อมูลทั่วไปเป็นข้อมูลด้านสถานที่ตั้งนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ขนาดของพื้นที่และวัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ส่วนข้อมูลการจัดระบบชลประทานน้ำเค็มและการเพาะเลี้ยงกุ้งภายในนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทานน้ำเค็ม การจัดระบบบำบัดน้ำเสียและรูปแบบการเพาะเลี้ยงกุ้งภายในนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล สำหรับข้อมูลการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลจะเป็นข้อมูลการจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกร การจัดระบบสาธารณสุขโรค บั๊จจัยพื้นฐาน การบริการตรวจคุณภาพน้ำและตรวจหาการติดเชื้อไวรัสในลูกกุ้งโดยใช้เทคนิค PCR (Polymerase Chain Reaction) การชำระหนี้ของเกษตรกร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลซึ่งประกอบด้วยค่าเงินเดือนบริหาร ค่าจ้าง ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าสารเคมี และวัสดุสิ้นเปลืองในห้องปฏิบัติการตรวจคุณภาพน้ำและตรวจ PCR ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบสาธารณสุขโรค

วิธีการเก็บข้อมูลใช้วิธีรวบรวมจากเอกสารและออกไปทำการสัมภาษณ์บุคคลในองค์กรที่ดูแลรับผิดชอบสถานที่นั้นๆ ได้แก่ หัวหน้าสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราช นักวิชาการประมงของโครงการชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลบ้านหน้าโกฏี หัวหน้านิคมสหกรณ์กาญจนดิษฐ์ และผู้จัดการสหกรณ์นิคมประมงกาญจนดิษฐ์ จำกัด ตลอดจนสัมภาษณ์เกษตรกรที่ทำการเลี้ยงกุ้งในแต่ละสถานที่

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของแต่ละนิคม

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหารูปแบบการจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จะใช้ข้อมูลการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของแต่ละนิคมที่ได้ทำการสำรวจไว้ มาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียแล้วเปรียบเทียบการบริหารจัดการของทั้ง 3 นิคม ทั้งในประเด็นข้อมูลทั่วไป การออกแบบระบบชลประทาน ลักษณะการบริหารจัดการนิคม และการส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อหารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล และทำการวิเคราะห์ในด้านหารายได้เข้านิคมให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เพื่อให้นิคมสามารถพึ่งพาตัวเองได้หรือใช้เงินสนับสนุนจากภาครัฐให้น้อยที่สุดอันประกอบด้วย การเก็บเงินจากเกษตรกร สหกรณ์ ผู้จำหน่ายพันธุ์กุ้งที่จำหน่ายพันธุ์กุ้งให้แก่เกษตรกร

ในนิคม และการเก็บค่าบริการตรวจ PCR โดยจะใช้โครงการชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลบ้านหน้าโกฏี อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นกรณีตัวอย่างในการคำนวณหารายได้เข้านิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล

3. การเสนอรูปแบบการจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลที่เหมาะสม

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลทั้ง 3 นิคม มาสรุปและเสนอเป็นนโยบายการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลของประเทศไทย พร้อมด้วยแนวทางในการบริหารจัดการนิคมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล